† AMBROZIE
EPISCOPUL GIURGIULUI

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI

# SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI

## CHEMAREA OMULUI LA IUBIREA NESFÂRȘITĂ A LUI DUMNEZEU

Coperta 1: ***Naşterea Domnului, frescă din biserica mănăstirii „Sf. M.Mc. Gheorghe" din Municipiul Giurgiu***

ÎNSEMNARE:
Această Pastorală se va citi în bisericile parohiale
şi mănăstireşti la Sfânta Liturghie,
în ziua Praznicului Naşterii Domnului, iar în filii, a doua zi

† AMBROZIE
EPISCOPUL GIURGIULUI

---

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI
2017

# SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI
## CHEMAREA OMULUI LA IUBIREA NESFÂRȘITĂ A LUI DUMNEZEU

Editura Episcopiei Giurgiului
2017

# †AMBROZIE
# DIN MILA LUI DUMNEZEU,
# EPISCOP AL GIURGIULUI

**Iubitului nostru cler,**
**cinului monahal şi drept-credincioşilor creştini,**
**har şi pace de la Dumnezeu,**
**iar de la Noi arhierească binecuvântare!**

*Preacuvioşi şi Preacucernici Părinți,*
*Iubiți credincioşi şi credincioase,*

Înălțător este praznicul Naşterii Mântuitorului Hristos şi plină de lumină este ziua aceasta în care Dumnezeu Cuvântul, Cel născut din veci din Tatăl se întrupează din Fecioara Maria, făcându-se om asemenea nouă pentru a ne mântui. Niciodată cuvintele nu vor fi de ajuns pentru a grăi pe deplin despre Taina Întrupării, după cum nici cugetarea omenească nu poate cuprinde iubirea lui Dumnezeu pentru cel ce îi poartă chipul. Cuvântul cel din veci născut ne-a dat şi nouă darul rostirii, pentru ca adevărul să strălucească în întuneric (cf. Ioan,1:5) şi să ne călăuzească spre vederea slavei Celui plin de har şi de adevăr (Ioan, 1:14). Astăzi „Betleemul păşeşte pe urmele cerului", spune dumnezeiescul Ioan, Cel cu Gură de Aur, „astăzi toți prăznuiesc văzând pe Dumnezeu pe pământ, iar pe om în ceruri, pe Cel de sus jos, din pricina tainei întrupării, pe cel

de jos, sus, din pricina iubirii de oameni”[1]. Căci Praznicul acesta este darul lui Dumnezeu pentru om, fiind chipul iubirii dumnezeieşti care cuprinde întreaga creaţie.

Aşadar, cum vom putea să punem început rostirii noastre şi ce vom putea spune înaintea tuturor celor veniţi să asculte dumnezeiasca Evanghelie şi învăţătura mântuitoare a Bisericii? Căci doar cuvântul născut din dragoste poate să dezvăluie vălul de negrăit al Tainei Întrupării! De aceea, Vă îndemnăm cu smerenie, fraţilor, să primiţi aceste rânduri cu răbdare şi luare aminte, pentru ca ele să lucreze duhovniceşte în inimile voastre, ale tuturor, şi să zămislească roada cea bună a credinţei lucrătoare prin iubire.

***Iubiţii mei fraţi întru Hristos Domnul,***

Fiecare moment din viaţa noastră îşi are rostul său, iar timpul ce ni s-a dat este spre lucrarea îndreptării şi a mântuirii. Chiar dacă duhul lumii acesteia este potrivnic vieţuirii creştine, nădejdea nestrămutată în Hristos Domnul, Cel întrupat pentru noi, oamenii, şi pentru a noastră izbăvire din robia păcatului şi a morţii ne este pavăză tare în toate încercările. Aşadar, mulţumind pentru toate, suntem chemaţi să mărturisim fiecare dintre noi, cu glas tare, cât bine ne-a făcut Dumnezeu (Luca 8:39).

De unde vom începe însă mărturisirea noastră, pentru că orice cuvânt rostit astăzi trebuie să fie, înainte de toate, o mărturie de viaţă şi trăire creştină în Duh şi în Adevăr.

---

1 Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvântare la Naşterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos,* în: col. „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti” (SN), vol. 14: *Predici la sărbători împărăteşti şi cuvântări de laudă la sfinţi,* traducere Pr. Dumitru Fecioru, Basilica, Bucureşti, 2015, p. 49.

Cuviosul Vasile de la Poiana Mărului, părintele duhovnicesc al Sfântului Paisie de la Neamț, spunea că, atunci când ne vor lipsi îndrumătorii, să căutăm la învățătura dumnezeieştilor Părinți şi să ne adăpăm din izvorul nesecat al povățuirii lor[2]. De aceea, am căutat şi noi cu luare aminte la învățătura Părinților şi, într-un duh cu ei, ne vom strădui să rostim cuvânt de folos într-un asemenea prilej înălțător.

Dumnezeu se face om, pentru ca omul să se îndumnezeiască: aceasta este cheia înțelegerii învățăturii luminatului Praznic al Naşterii Domnului. În Fecioara Maria firea omenească a fost pregătită să-L primească pe Mântuitorul Său, iar la plinirea vremii (Galateni 4:4), Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat şi S-a făcut om, asumând umanitatea cu toate ale Sale, în afară de păcat (Evrei, 4:15). Cum au primit însă oamenii această veste? Mai întâi cu uimire şi cu neîncredere, apoi cu bucurie şi cu laudă adusă lui Dumnezeu Cel ce bine a voit astfel. Ce a urmat apoi? Oamenii au dat uitării noaptea Naşterii, lăsându-se copleşiți de noaptea propriilor lor vieți. Însă Hristos Domnul a venit în întâmpinarea lor, fiindu-le făclie şi călăuză în vreme de necunoştință, povățuindu-i neîncetat, mustrându-i, vindecându-i, alinându-le suferința şi, în cele din urmă, murind şi înviind pentru mântuirea şi izbăvirea lor din robia păcatului şi a morții. În noaptea cea sfântă a Naşterii, Fiul lui Dumnezeu pune prima piatră la temelia Bisericii Sale, piatra iubirii dumnezeieşti, tare şi de neclintit pentru toți ce se vor fi înverşunat s-o slăbească, dar ocrotitoare pentru toți cei ce au căutat adăpost şi ajutor la umbra ei.

---

2 Cf. Sf. Vasile de la Poiana Mărului, *Introduceri în rugăciunea lui Iisus şi isihasm,* traducere Ioan şi Maria-Cornelia Ică Jr., Deisis, Sibiu, 2009, p. 100.

Minunată este Naşterea Fiului lui Dumnezeu din Sfânta Fecioară Maria, înălțător este ceasul acesta, căci acum „se biruieşte firea, se biruieşte hotarul rânduielii acolo unde voieşte Dumnezeu…Firea şi-a încetat lucrarea şi a lucrat voința Stăpânului”[3]. De negrăit este taina fecioriei Preacuratei Maici, căci în ea Eva îşi împlineşte porunca ascultării şi tot în ea, naşterea devine pregustare a Împărăției Cerurilor. Copleşitor este răspunsul lumii întregi de vreme ce acum, după cuvântul Sfântului Maxim Mărturisitorul, „Dumnezeu S-a făcut om şi cerul şi pământul s-au unit…pământul învăța lauda cerului, iar cei din cer se bucurau de pacea de pe pământ şi de bunăvoirea dintre oameni”[4]. Plină de uimire şi de bucurie este venirea magilor, căci aceştia „au întâlnit locul doririlor lor. Au văzut pe Împăratul slavei şi s-au închinat Lui, I-au adus daruri văzute şi, împreună cu acestea, s-au adus deopotrivă pe ei înşişi ofrandă Domnului. Şi aşa s-au făcut temelia şi înainte-mergătorii întoarcerii la credință a păgânilor şi a primirii acestora în slujirea lui Hristos”[5].

Întruparea Cuvântului este împodobirea neamului omenesc. În Hristos Domnul tot genunchiul se pleacă, însă nu cu aplecarea ruşinii, ci cu aceea a smereniei binecuvântate. În El, prin El şi întru El trăim, ne mişcăm şi suntem (Fapte, 17:28): iată roada şi podoaba naşterii Fiului lui Dumnezeu pentru

3 Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvântare la Naşterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos,* p. 51.

4 Sf. Maxim Mărturisitorul, *Cuvânt şi preamărire, slavă şi laudă a Preasfintei Împărătese, Preacuratei şi Preabinecuvântatei Născătoare de Dumnezeu şi Pururea-Fecioară Maria, precum şi însemnare cu privire la viața sa neprihănită şi fericită de la naştere până la moarte,* în: Epifanie Monahul, Simeon Metafrastul, Maxim Mărturisitorul, *Despre naşterea, viața şi adormirea Maicii Domnului – Trei vieți bizantine,* traducere Diac. Ioan I. Ică Jr., Deisis, Sibiu, 2007, p. 110.

5 Sf. Maxim Mărturisitorul, *Cuvânt şi preamărire…,* p. 114.

noi. Cu dreptate învață Sfântul Efrem Sirul că „Tu, Hristoase, Te-ai îmbrăcat în trupul nostru văzut; iar noi ne-am îmbrăcat în puterea Ta nevăzută. Trupul nostru s-a făcut haina Ta, iar Duhul Tău s-a făcut veşmântul nostru. Binecuvântat fie Cel ce a fost împodobit şi ne-a împodobit!”[6]

Câte, oare, s-ar mai putea spune de înălțatul praznic al Naşterii Domnului, însă vom lăsa mai degrabă colinda şi glasul copiilor să-L vestească pe Hristos, iar noi ne vom bucura în cuget şi simțire cu toți cei ce s-au adunat astăzi, într-o zi atât de luminoasă.

***Iubiții mei,***

Pentru că sfârşitul anului 2017 se apropie cu paşi repezi, se cuvine să grăim nu doar despre cele ale Mariei şi despre ascultarea dumnezeieştii şi mântuitoarei învățături, ci şi despre cele ale Martei şi despre lucrarea plină de osteneală a Bisericii în lumea aceasta. Trăim vremuri de încercare şi de întristare, trăsăturile societății se schimbă cu rapiditate şi, ceea ce părea cândva firesc, astăzi devine țintă a ironiilor şi a învinuirilor. Credința, familia, identitatea națională, dragostea de neam: toate acestea au devenit elemente fie neglijate, fie contestate într-un discurs pe care poporul acesta este îndemnat să-l asculte şi să-l asume. Chiar astăzi, când noi, creştinii, prăznuim Naşterea Mântuitorului Hristos, ni se transmite mai mult sau mai puțin fățiş că denumirea de „Crăciun”, îndătinată la români, n-ar mai fi potrivită şi că mult mai corect ar fi să urăm „sărbători de iarnă fericite!”, ca şi cum de la anotimpul acesta frumos ne

6 Sf. Efrem Sirul, *Imnele Naşterii şi Arătării Domnului,* prezentare, introducere şi traducere Diac. Ioan I. Ică Jr., Deisis, Sibiu, 2010, p. 113.

vine izbăvirea. Este trist că astăzi toți cei ce ne critică refuză să cunoască şi să înțeleagă, mai întâi, învățătura creştină. Pentru toți cei ce cred şi trăiesc în Hristos, Crăciunul este prilej de binecuvântare şi de bucurie în comuniune, de împărtăşire a darurilor bogate, după cum însuşi Dumnezeu ne-a binecuvântat, din preaplinul iubirii Sale, cu darul mântuirii. Ce ar fi de făcut în asemenea situații? Soluția ne-o dau tot Sfinții Părinți: să mărturisim prin cuvânt şi prin faptă dreapta credință!

Nu întâmplător, anul acesta, în Patriarhia Română a fost comemorată chiar mărturisirea, pomenindu-i pe toți cei ce, pentru credința şi convingerile lor, au suferit prigoană în temnițele comuniste. Lor li se potrivesc cel mai bine cuvintele Sfântului Apostol Pavel adresate corintenilor: *Ocărâți fiind, binecuvântăm. Prigoniți fiind, răbdăm. Huliți fiind, ne rugăm. Am ajuns precum gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi* (I Corinteni, 4:12-13). Mărturisirea credinței nu se învață, ci se trăieşte urmând exemplul mucenicilor şi al mărturisitorilor; despre rolul ei nu putem teoretiza, însă avem datoria de a ni-l aminti. Mărturisitorii nu pot fi dați uitării, căci dacă noi vom tăcea, „pietrele vor striga în locul nostru" (cf. Luca, 19:40). Există nume cunoscute ale acestora, precum părinții de veşnică pomenire Arsenie Papacioc, Iustin Pârvu sau Constantin Galeriu. Se păstrează vie amintirea celor ce au pătimit moarte mucenicească, sub bastonul, bocancul şi răutatea torționarilor, precum cea a părintelui Ilarion Felea de la Arad sau Mircea Vulcănescu. Există minuni ale convertirii precum cea a părintelui Nicolae Steinhardt, însă oare câți alții, clerici sau mireni, nu au trecut prin chinul muceniciei, primind cununa biruinței de la Hristos Însuşi?!

Istoria tuturor acestor vieți aparent frânte este istoria aflării luminii învierii şi renaşterii în situații dintre cele mai greu de închipuit. Cu câțiva ani în urmă, am avut privilegiul să-l ascult pe Marcel Petrişor, mai întâi la Paris, apoi la voievodala Mănăstire Comana, despre toate cele suferite şi câştigate în închisoare. Dincolo de tragismul evocărilor, acest veritabil cronicar al temnițelor comuniste a reuşit să ne transmită tuturor mai degrabă lumina şi bucuria viețuirii împreună cu Hristos, decât încrâncenarea şi durerea celui răpus de suferință. Aceeaşi atmosferă de pace şi de bucurie duhovnicească am retrăit-o în luna noiembrie a acestui an, în glasul şi purtarea venerabilului părinte Nicolae Bordaşiu. Invitat mai întâi la Giurgiu, apoi, cu prilejul pomenirii zilei mutării la Domnul a părintelui Arsenie Boca, la biserica de la Drăgănescu, părintele Nicolae le-a vorbit preoților şi credincioşilor nu despre ură şi răzbunare, ci despre împlinire duhovnicească, despre iertare şi despre dragoste. După nouă ani şi două luni de temniță grea, părintele Bordaşiu are puterea să rostească astăzi, la 94 de ani, că supraviețuirea nu a fost posibilă fără credința statornică în Dumnezeu şi fără puterea iertării. Crucea patriarhală ce i-a fost conferită de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, la Sărbătoarea Sfântului Dimitrie cel Nou – Ocrotitorul Bucureştilor, este cinstea acordată nu doar sfinției sale, ci tuturor celor care au ales calea jertfei şi mărturisirii lui Hristos. De aceea, anul acesta, prin osteneala părintelui vicar Arhim. Teodor Şerban, a fost publicată lucrarea *Preoți din Episcopia Giurgiului în temnițele comuniste,* deschizând astfel o pagină prea puțin cunoscută şi pe nedrept ignorată din istoria eparhiei noastre. Cele douăzeci şi cinci de biografii reprezintă tot atâtea icoane ale

mărturisirii exemplare, marcate de stigmatele marginalizării, suferinței şi chiar morții, aşa cum este cazul părintelui Ştefan Conteanu de la Tangâru, mutat la domnul în data de 9 aprilie 1959, în urma torturilor din închisoarea Gherla. Tot în acest an am ales să sprijinim şi să publicăm monografia Mănăstirii Mislea, ctitorie a voievodului muntean Radu Paisie (1535 – 1545), devenită în timpul perioadei comuniste, închisoare pentru deținutele politice. Un loc al rugăciunii s-a transformat într-un spațiu al urii şi al groazei; multe vieți au fost frânte pentru lumea aceasta, însă la fel de multe au renăscut întru viața cea veşnică. Prefațată de domnul Radu Preda, preşedintele Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului şi Memoria Exilului Românesc, lucrarea reuşeşte să facă lumină asupra parcursului tragic al unuia dintre cele mai reprezentative aşezăminte monahale ale țării, transformat mai întâi în şcoală corecțională, apoi în închisoare politică, iar astăzi să fie centru de îngrijire şi asistență pentru persoanele adulte cu handicap. Tăcerea zidurilor nu trebuie să impună şi tăcerea noastră, astfel că am socotit de cuviință ca această monografie să vadă lumina tiparului chiar în acest an al comemorării mărturisitorilor din temnițele comuniste.

Mulți s-au întrebat şi se vor mai întreba încă despre rostul acestor cărți şi nu puțini vor fi cei care ne vor acuza de risipă pentru o cauză pierdută, inactuală. Lor le răspundem prin mărturia neîncetată a primilor martiri creştini, ale căror nume nu au putut fi şterse de prigonitorii mai vechi sau mai noi. Adăugăm, de asemenea, un fapt esențial: după cum există o „arhivă a ororilor", se cuvinte să alcătuim şi o „arhivă a mărturisirii", pentru ca nu cumva jertfa tuturor celor ce au pătimit pentru credință şi adevăr să fie trecută încetul cu

începutul sub tăcere şi, în ultimă instanță, să fie dată uitării. Prigoană a existat în tot spațiul comunist, fiecare țară ce a trecut prin constrângerile acestui regim cu adevărat de tristă amintire, purtând astăzi urmele suferinței şi nedreptăților. Rusia, țara unei culturi de înaltă ținută, țara stareților şi a pelerinilor, a asistat neputincioasă la demolarea Catedralei Iisus Mântuitorul, fără să poate face nimic. Potrivit mărturiei Preafericitului Părinte Kiril, Patriarhul Rusiei, rostită în cadrul Şedinței solemne a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, din 28 octombrie, mii de biserici şi zeci de mii de slujitori ai sfintelor altare au luat drumul Gulagului sau au fost ucişi, fără ca cineva să le mai cunoască astăzi mormântul. În centrul Europei, Albania lui Enver Hodja se declara singurul stat ateu european, persecutând şi distrugând orice formă de manifestare religioasă. Evocarea emoționantă a acestei perioade de către Preafericitul Părinte Anastasie Yannoulatos, Întâistătătorul Albaniei, ne-a arătat cu prisosință efectele urii şi intoleranței, în numele unui pretins progres, refractar la orice formă de spiritualitate. La rândul său, Preafericitul Părinte Rastislav, Mitropolitul Bisericii Ortodoxe din ținuturile Cehiei şi Slovaciei, a arătat cât de grea este reconstrucția unei comunități ecleziale, măcinată zeci de ani de propaganda comunistă atee şi asaltată astăzi de provocările secularizării.

La noi, situația a fost cu totul alta, iar acest fapt se datorează în primul rând curajului şi jertfei patriarhului Justinian Marina, de la a cărui trecere la Domnul s-au împlinit anul acesta  patruzeci de ani. Da, s-au demolat biserici, dar altele au fost construite la loc sau restaurate; da, mulți preoți şi credincioşi au îndurat prigoana şi închisoarea, însă mulți au

fost salvați şi primiți în Biserică, în condițiile în care societatea refuza să-i mai recunoască. Teodor M. Popescu, Dumitru Stăniloae, Arsenie Boca, Bartolomeu Anania sunt doar câțiva dintre cei mulți care au primit binecuvântarea lucrării providențiale a marelui patriarh Justinian. Învățământul teologic actual, lucrarea social-misionară, administrația bisericească, toate acestea s-au construit pe temelia solidă aşezată de patriarhul Justinian Marina într-o perioadă în care astfel de lucruri păreau cu neputință. Cum de au fost posibile toate acestea? Cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu, manifestată prin slujitorii săi şi prin credința tare a unui popor, născut creştin, mărturisitor în vremuri de prigoană şi ostenitor întru lucrarea cea bună a Bisericii.

*Drept-măritori creştini,*

Acest an a fost dedicat deopotrivă iconarilor şi cinstirii sfintelor icoane, în contextul în care vocea secularizării insistă tot mai mult pentru eliminarea acestora din spațiul public. Din motive cu totul de neînțeles, orice imagine religioasă, fie ea creştină sau nu, este respinsă, batjocorită, marginalizată, în timp ce chipurile depravării şi degradării umane ocupă un loc de cinste în programul pretins cultural al societății contemporane. Se invocă tot mai des dreptul la libera exprimare, însă, tocmai în virtutea acestui drept, Biserica îşi poate exprima liber poziția şi atitudinea față de mersul lumii actuale. Icoana este, în ultimă instanță, mărturisirea prin culoare şi prin meşteşug, a realității întrupării şi lucrării mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu. Icoana este chipul Bisericii pe calea mântuirii. A renunța la ea de dragul unei părelnice corectitudini este un gest sinonim cu lepădarea de credință.

Mai mult decât atât, s-a insistat asupra unui aspect adesea neglijat în înțelegerea locului icoanei în viața Bisericii: ea nu este limitată la material şi la arta iconarului, ci învățătura Sfinților Părinți ne vorbeşte despre icoana vieții şi a lucrării duhovniceşti, despre icoana mamei ce se osteneşte să-şi crească pruncii, despre icoana tatălui ce luptă pentru bunăstarea şi unitatea familiei, despre icoana preotului truditor în misiunea sa, despre icoana dascălului râvnitor întru formarea elevilor săi. Cum vor putea fi acestea, oare, eliminate?

Se cuvine la acest ceas de sărbătoare să nu trecem cu vederea pe toți cei ce ostenesc în Sfânta Episcopie a Giurgiului. De multă vreme, biserica de la Drăgănescu, pictată de părintele Arsenie Boca, a strâns în jurul său mulțime de credincioşi şi pelerini, atraşi de pacea şi bogăția duhovnicească a locului. Inevitabil, pictura s-a supus trecerii timpului, iar urmele nu au întârziat să apară. De aceea, a fost necesară intervenția restauratorilor, pentru ca această veritabilă „capelă sixtină a neamului românesc" să nu-şi piardă strălucirea. Fără îndoială, sunt mulți cei ce şi-au adus contribuția la redarea strălucirii picturii de la Drăgănescu, însă fără implicarea părintelui Răzvan Petcu şi a doamnei preotese Marioara Petcu o asemenea înfăptuire nu ar fi fost posibilă. În cealaltă parte a județului, la Colibaşi, s-a înălțat prin strădania locuitorilor şi a preoților tineri ce păstoresc comunitatea, una dintre cele mai impunătoare biserici ale județului, ajunsă astăzi la stadiul împodobirii cu preafrumoasă pictură în frescă. Noua biserică a Parohiei Poenari-Moşteni, construită prin eforturile susținute ale părintelui Costantin Cristian şi ale credincioşilor, biserica din localitatea Ghionea, biserica Sf. Cuv. Parascheva din Bolintin Deal, înălțată cu multă trudă prin jertfa părintelui

Vasile Antonescu, biserica parohiei Bolintin Vale II, ridicată şi înfrumuseţată prin osteneala părintelui Nicuşor Ghiţă, biserica parohiei Hotarele I, restaurată şi repictată prin grija părintelui Cristian Chirnogeanu, biserica parohiei Drăgăneasca, refăcută prin strădania părintelui Cristian Manache, mausoleul închinat eroilor din Primul Război Mondial de la Mănăstirea Comana, pictat de profesorul Dan Rusen, frescele bisericii Schitului Strâmbu-Găiseni, restaurate prin osteneala maicii stareţe Cecilia Moldoveanu, pictura Schitului „Sfântul Ier. Nicolae" din Giurgiu, care anul acesta a fost sfinţit, primind ca ocrotitor şi pe Sf. Efrem cel Nou, proiect dus la bun sfârşit prin grija părintelui stareţ Nicolae Matei, noul corp de chilii de la Mănăstirea „Buna-Vestire" din Pădurea cea Mare de la Bolintin, înălţat prin implicarea părintelui stareţ Mina Străinu, sunt doar câteva dintre multe exemple grăitoare ale lucrării jertfelnice a preoţilor, monahilor şi monahiilor din Episcopia Giurgiului, alături de comunităţile pe care le păstoresc. Nu putem uita, de asemenea, de noua Catedrală Episcopală, ce s-a înălţat cu ajutorul Bunului Dumnezeu şi cu sprijinul preoţilor şi credincioşilor, la intrarea în municipiul Giurgiu, în imediata apropiere a Mănăstirii Sfântului Mare Mucenic Gheorghe. Ea este, fără îndoială, icoana jertfelniciei oamenilor şi rodul ostenelilor lor. Numele tuturor celor ce ne-au sprijinit în acest amplu proiect vor fi pomenite la altarul noii catedrale, întru nădejdea mântuirii şi a dobândirii vieţii netrecătoare. Nicio clădire de o asemenea importanţă nu s-a putut înălţa fără sprijinul comunităţii. Este suficient să amintim exemplul Ateneului din Bucureşti, pentru care fondurile necesare au fost strânse prin subscripţie publică. Mulţi au discutat, comentat şi criticat gestul la acea vreme, însă astăzi capitala se poate

mândri cu una dintre cele mai frumoase şi elegante clădiri din spaţiul european. La Giurgiu, fără sprijinul unor oameni de nădejde, înălţarea noii catedralei nu ar fi fost posibilă. Dintre aceştia se cuvinte să amintim numele vrednicului părinte Valentin Ştefan, ctitorul Aşezământului „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil" din localitatea Solobozia, destinat copiilor orfani, şi unul dintre iniţiatorii proiectului de restaurare şi organizare a clădirii ce adăposteşte Grădiniţa „Îngeraşii".

Nu trebuie să trecem cu vederea nici activitatea socială şi culturală desfăşurată în Episcopia Giurgiului. Proiectul început la Centrul pastoral-cultural „Gavriil Drugănescu" de la Bolintin îşi arată astăzi roadele, aşezământul devenind un important punct de reper pentru activităţile pe care Biserica şi Şcoala le desfăşoară cu tinerii. Mănăstirea Comana, restaurată şi înfrumuseţată prin implicarea stareţului său, părintele Arhim. Mihail Muscariu, a inaugurat, în parteneriat cu Muzeul Judeţean de Istorie „Teohari Antonescu", un interesant muzeu ce adăposteşte o bogată colecţie de piese arheologice şi de obiecte specifice artei şi culturii ecleziale. La Mănăstirea „Sfântul Ioan Rusul" din comuna Slobozia, alături de noua biserică din lemn, împodobită cu pictură tradiţională românească, s-au deschis mai multe ateliere în cadrul cărora sunt confecţionate cu migală veşminte preoţeşti, mobilier bisericesc, dar şi de uz casnic, demonstrând astfel că viaţa mănăstirească este una dinamică, cu totul racordată la nevoile şi cerinţele societăţii.

Despre toate aceste realizări vom mai găsi prilejuri binecuvântate să vorbim şi nădăjduim că Bunul şi Milostivul Dumnezeu nu ne va lipsi de ajutorul Său. Se cuvine însă, iară şi iară, să mulţumim tuturor celor care, cu discreţie şi

smerenie, ostenesc în ogorul Bisericii. Fără ajutorul preoților şi credincioşilor nimic din toate acestea nu ar fi fost posibil, astfel că lor li se cuvine să le mulțumim pentru dragostea şi sprijinul permanent pe care ni le-au oferit. Se cuvine să mulțumim profesorilor ce, cu multă trudă, predau religia în şcoli. Deşi încercați, adesea desconsiderați şi marginalizați, ei reuşesc să îndeplinească misiunea apostolatului într-un cadru ce le este tot mai ostil. Doar bucuria slujirii şi dragostea copiilor sunt cele care le dau nădejde şi îi susțin în clipe atât de grele. Ei sunt părinții în Duh ai celor ce vor purta nestinsă, cu rânduiala lui Dumnezeu, flacăra mărturisirii şi a misiunii creştine.

***Iubiți părinți slujitori ai sfintelor altare şi frați creştini,***

Anul 2018 a fost declarat în Patriarhia Română „Anul omagial al unității de credință şi de neam" şi „Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918". În contextul împlinirii a 100 ani de la Marea Unire, Biserica Ortodoxă Română va organiza mai multe manifestări culturale şi religioase dedicate acestui eveniment, manifestări care vor culmina cu sfințirea Catedralei Naționale.

Totodată, în anul ce vine, în cuprinsul întregii Patriarhii vor fi organizate alegeri pentru desemnarea membrilor consiliilor şi comitetelor parohiale. Vă îndemn, după cuvântul Apostolului, să priviți cu luare aminte la vrednicia oamenilor, la apropierea lor față de Biserică şi la implicarea lor în viața acesteia. Avem nevoie, mai mult ca niciodată, de astfel de oameni, jertfelnici, implicați şi responsabili. Activitatea parohiei nu este doar a preotului, ci a tuturor membrilor ei, iar apartenența la comunitatea bisericească nu este posibilă decât prin participare, dăruire şi implicare.

*Iubiți mei fii duhovniceşti,*

Multe avem a Vă spune, însă nădăjduim să Vă grăim „față către față” (II Ioan, 1:12), astfel încât cuvintele noastre să le puneți la inimă şi să rodească. Este sărbătoare, este lumină, este bucurie: bucuria Naşterii Mântuitorului Hristos şi începătura mântuirii noastre, după cum frumos glăsuieşte cântarea Bisericii. Vă urăm să aveți pace şi liniște în familie şi în casă, binecuvântăm pe cei mici şi ne rugăm ca bucuria copilăriei să nu se piardă niciodată din sufletele lor. Suntem alături de părinții care ostenesc pentru ca toate să fie în bună rânduială, iar pentru cei bătrâni ne rugăm ca amurgul vieții să nu-i afle singuri şi lipsiți de nădejde, ci plini de bucuria vederii lui Hristos.

Cu aceste gânduri şi povețe duhovniceşti, Vă îmbrățişez în dragostea lui Hristos şi Vă doresc tuturor să prăznuiți Sfintele Sărbători ale Naşterii Domnului, Anului Nou şi Bobotezei cu pace, sănătate şi alese bucurii, potrivit datinilor străbune.

Împărtăşindu-Vă părintească binecuvântare, rugăm pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Domnul vieții şi al păcii, să Vă dăruiască toate cele de folos, bucurându-Vă de aceste sărbători întru mulți şi fericiți ani.

Al Vostru părinte duhovnicesc, de tot binele doritor şi pururea către Domnul rugător,

**†AMBROZIE**

**EPISCOPUL GIURGIULUI**

Vă doresc cu prietenie
sfintele sărbători ale Nașterii Domnului,
Anului Nou cu bucurie, sănătate
și alte bucurii, potrivit dorințelor străbune.
Rugăm pe Mântuitorul nostru
Iisus Hristos, Domnul vieții și al Păcii,
să vă dăruiască toate cele de folos,
bucurându-vă de aceste sărbători.
Întru mulți și fericiți ani!

Cu aleasă prețuire,
† Ambrozie
Episcopul Giurgiului
Nașterea Domnului – 2017

Dată în reședința Noastră Episcopală din Giurgiu la Praznicul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, în anul mântuirii 2017

NOUA CATEDRALĂ EPISCOPALĂ
„SF. M. MC. GHEORGHE ŞI SF. IER. VASILE CEL MARE”
Mun. Giurgiu, Bulevardul Bucureşti, Nr. 81
Cont: IBAN RO61RZBR0000060015449358